Ročník 1969

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA	SLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 4 — Vydána dne 10. února 1969 — Cena 60 hal.

OBSAH:

10. Ústavní zákon o Radě obrany státu

11. Vyhláška ministerstva zahraničních věcí o Smlouvě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky

Oznámení o vydání obecných právních předpisů

10

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 31. ledna 1969

o Radě obrany státu

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

§ 1

(1) Budování ozbrojených sil a jejich řízení je jedním z předních úkolů patřících do působnosti Československé socialistické republiky.

(2) Zabezpečování obranné schopnosti země v míru i ve válce v národním hospodářství i na ostatních úsecích společenského života, jakož i příprava občanů k obraně přísluší Československé socialistické republice ve spolupráci s Českou socialistickou republikou a Slovenskou socialistickou republikou.

§ 2

Zřizuje se Rada obrany státu.

§ 3

(1) Rada obrany státu určuje hlavní směry přípravy a organizace obrany Československé socialistické republiky a činí opatření s tím spojená. K tomu cíli

a) určuje základní koncepci výstavby branného systému ČSSR a v něm zejména výstavbu ozbrojených sil;

b) schvaluje základní opatření civilní obrany a přípravy státních orgánů a hospodářství v ČSSR pro případ války;

c) navrhuje vládě po projednání s příslušnými ústředními orgány základní proporce ekonomického zabezpečení výstavby branného systému ČSSR a dbá přitom na hospodárné a účelné vynaložení prostředků na obranu;

d) schvaluje základní pojetí operačního plánu obrany ČSSR;

e) navrhuje příslušným ústavním orgánům opatření nutná k řízení státu v případě války;

f) činí závěry z vojensko-politického hodnocení mezinárodních vztahů a na základě toho navrhuje příslušným ústavním orgánům mezinárodně právní zabezpečení v zájmu obrany ČSSR, popřípadě jiná opatření vyplývající z mezinárodních závazků ČSSR;

g) v případech ohrožení ČSSR vnějším nepřítelem činí opatření ke zvýšení připravenosti státu k obraně, a to ještě před vyhlášením válečného stavu nebo vypovězením války;

h) za války rozhoduje o opatřeních spojených s vedením války.

(2) K provedení svých rozhodnutí podle odstavce 1 je Rada obrany státu oprávněna stanovit závazné úkoly federálním ministerstvům, federálním výborům a ostatním federálním ústředním orgánům státní správy a radám obrany republik.

(3) Rada obrany státu

a) podává Federálnímu shromáždění zprávy o přípravě a stavu obrany ČSSR a o svých závažnějších opatřeních a doporučuje mu opatření, která považuje za nutná a účelná;

b) může si od příslušných státních orgánů vyžadovat zprávy a návrhy o přípravě a organizaci obrany ČSSR.

§ 4

(1) V případě nenadálého napadení ČSSR vnějším nepřítelem, které znemožní na určitou dobu činnost předsednictva Federálního shromáždění nebo vlády ČSSR, činí Rada obrany státu nezbytná a neodkladná opatření k obraně, jež by jinak přísluěela těmto orgánům. Rada obrany státu určí zároveň způsob jejich vyhlášení.

(2) Nevysloví-li Federální shromáždění, jeho předsednictvo nebo vláda ČSSR na své nejbližší schůzi souhlas s opatřením Rady obrany státu, vydaným podle ustanovení odstavce 1, pozbývá takové opatření další platnosti.

§ 5

(1) Rada obrany státu se skládá z předsedy, místopředsedy a z dalších 4 až 8 členů.

(2) Předsedu, místopředsedu a ostatní členy Rady obrany státu jmenuje a odvolává president Československé socialistické republiky.

(3) President Československé socialistické republiky odvolá předsedu, místopředsedu a ostatní členy Rady obrany státu, navrhne-li to některá sněmovna Federálního shromáždění; pro hlasování o návrhu platí obdobně ustanovení čl. 43 odst. 2 a 3 ústavního zákona o československé federaci.

§ 6

Rada obrany státu a její členové jsou z výkonu své funkce odpovědni Federálnímu shromáždění.

§ 7

(1) Předseda Rady obrany státu řídí práce Rady obrany státu. Má právo zúčastnit se schůzí vlády a vyjadřovat svá stanoviska z hlediska obrany státu k projednávaným návrhům.

(2) Sekretářem Rady obrany státu je náčelník generálního štábu a funkci sekretariátu vykonává generální štáb ministerstva národní obrany.

§ 8

President Československé socialistické republiky jakožto vrchní velitel ozbrojených sil má právo vyžádat si svolání Rady obrany státu, účastnit se jejích schůzí a předsedat jim. Má též právo navrhovat Radě obrany státu vhodná opatření k obraně ČSSR, požadovat od předsedy Rady obrany státu a jejích jednotlivých členů zprávy a projednávat s nimi, které úkoly je třeba řešit.

§ 9

(1) V České socialistické republice se zřizuje Rada obrany ČSR a v Slovenské socialistické republice se zřizuje Rada obrany SSR.

(2) Předsedu, místopředsedu a ostatní členy Rady obrany republiky jmenuje a odvolává předseda Rady obrany státu.

(3) Rada obrany České socialistické republiky a její členové jsou z výkonu své funkce odpovědni též České národní radě. Rada obrany Slovenské socialistické republiky a její členové jsou z výkonu své funkce odpovědni též Slovenské národní radě. Předseda Rady obrany státu odvolá předsedu, místopředsedu a členy Rady obrany republiky, navrhne-li to příslušná národní rada.

§ 10

(1) Rady národních výborů, které určí rady obrany republik, zřizují radu obrany národního výboru.

(2) Předsedu, místopředsedu a ostatní členy rady obrany národního výboru jmenuje a odvolává předseda Rady obrany republiky.

§ 11

Působnost federálních orgánů, rad obrany republik a rad obrany národních výborů, jakož i působnost ostatních orgánů republik a národních výborů při řízení a plnění úkolů obrany a dále vztahy mezi nimi upravuje zákon Federálního shromáždění. Při schvalování tohoto zákona se postupuje podle čl. 42 odst. 1 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci.

§ 12

(1) Na obranu Československé socialistické republiky a k její přípravě mohou státní orgány určené zákonem Federálního shromáždění, je-li to naléhavě nutné a v míře nezbytné, požadovat od

každého součinnost a věcné prostředky a ukládat mu omezení i věcná plnění.

(2) Organizace určené zákonem Federálního shromáždění jsou povinny konat přípravu pro svou činnost za války a odpovídají za plnění úkolů obrany v míru i ve válce.

(3) Podmínky a rozsah povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 stanoví zákon Federálního shromáždění.

§ 13

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. března 1969.

Svoboda v. r.

Dr. **Colotka** v. r.

Ing. **Černík** v. r.

11

VYHLÁŠKA

ministerstva zahraničních věcí

ze dne 20. prosince 1968

o Smlouvě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky

Dne 16. října 1968 byla v Praze podepsána Smlouva mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky.

Se Smlouvou vyslovilo souhlas Národní shromáždění a president republiky ji ratifikoval. Dne 18. října 1968 byly mezi oběma stranami vyměněny nóty, kterými se vlády ČSSR a SSSR vzájemně informovaly o tom, že příslušné ústavní orgány obou zemí schválily a ratifikovaly Smlouvu.

Podle svého článku 15 vstoupila Smlouva v platnost dnem 18. října 1968.

České znění Smlouvy se vyhlašuje současně.

Ministr:

v z. **Pleskot** v. r.

SMLOUVA

mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o podmínkách dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky

Vláda Československé socialistické republiky a vláda Svazu sovětských socialistických republik

rozhodnuty usilovat o upevnění přátelství a spolupráce mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik a rovněž mezi všemi zeměmi socialistického společenství a o ochranu vymožeností socialismu, o posílení míru a bezpečnosti v Evropě a na celém světě v souladu s prohlášením Bratislavské porady ze dne 3. srpna 1968,

majíce na zřeteli Smlouvu o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci ze dne 12. prosince 1943, prodlouženou Protokolem ze dne 27. listopadu 1963,

ve shodě s ujednáním, dosaženým v průběhu československo-sovětských jednání v Moskvě ve dnech 23.—26. srpna a 3.—4. října 1968

se rozhodly uzavřít tuto smlouvu a dohodly se na tomto:

Článek 1

Vláda Svazu sovětských socialistických republik, jednajíc se souhlasem vlád Bulharské lidové republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, a vláda Československé socialistické republiky se dohodly na tom, že část sovětských vojsk, nacházejících se v Československé socialistické republice, zůstává dočasně na území Československé socialistické republiky za účelem zajištění bezpečnosti zemí socialistického společenství před sílícími revanšistickými snahami západoněmeckých militaristických sil.

Ostatní vojska Svazu sovětských socialistických republik, jakož i vojska Bulharské lidové republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky a Polské lidové republiky budou v souladu s dokumenty Moskevských jednání ve dnech 23.—26. srpna a 3.—4. října 1968 odsunuta z území Československé socialistické republiky. Odsun těchto vojsk se zahájí po ratifikaci této smlouvy oběma stranami a uskuteční se po etapách v průběhu dvou měsíců.

Počet a místa stálých posádek sovětských vojsk, dočasně zůstávajících na území Československé socialistické republiky, se určují dohodou mezi vládami Československé socialistické republiky a Svazu sovětských socialistických republik.

Sovětská vojska, která se dočasně nacházejí na území Československé socialistické republiky, zůstávají podřízena sovětskému vojenskému velení.

Článek 2

1. Dočasný pobyt sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky nenaruší její suverenitu. Sovětská vojska se nevměšují do vnitřních záležitostí Československé socialistické republiky.

2. Sovětská vojska, osoby k nim příslušející a členové rodin těchto osob, nacházející se na území Československé socialistické republiky, budou zachovávat právní řád, platný v Československé socialistické republice.

Článek 3

1. Sovětská strana ponese náklady, spojené s vydržováním sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky.

2. Vláda Československé socialistické republiky poskytne sovětským vojskům, osobám k nim příslušejícím a členům jejich rodin po dobu jejich dočasného pobytu v Československé socialistické republice kasárna a byty uvnitř kasáren, služební, skladovací a jiné prostory, letiště se stálými stavbami a zařízením, prostředky státní spojovací sítě, dopravní prostředky, elektrickou energii a jiné služby.

Vojenské výcvikové prostory, střelnice a cvičiště budou využívány společně s Československou lidovou armádou.

Způsob a podmínky využívání výše uvedených objektů, jakož i komunálních, obchodních a jiných služeb se stanoví po dohodě smluvních stran.

Článek 4

Sovětské vojenské útvary, osoby, které jsou příslušníky sovětských vojsk, a členové jejich rodin mohou cestovat do míst, kde jsou rozmístěna sovětská vojska v Československé socialistické republice a z Československé socialistické republiky jak v přímých vlacích a vagónech, patřících Sovětskému svazu, tak i s přestupem z vagónů jedné země do vagónů druhé země a rovněž automobilovými nebo leteckými dopravními prostředky.

Osoby, které jsou příslušníky sovětských vojsk, a členové jejich rodin jsou osvobozeny od kontroly, pokud jde o pasy a víza, při příjezdu, pobytu a výjezdu z Československé socialistické republiky.

Hraniční přechody a způsob překračování československo-sovětské hranice a rovněž způsob kontroly, druhy a formuláře příslušných dokladů se stanoví po dohodě smluvních stran.

Článek 5

Československá strana souhlasí s tím, že přes státní hranice Československé socialistické republiky budou bez vybírání cla a bez celní a pohraniční prohlídky přecházet:

— sovětská vojska a osoby k nim příslušející, které cestují jako příslušníci vojenských útvarů, jednotek a velitelství;

— veškerý vojenský náklad, včetně nákladu, určeného pro obchodní a pobytové zabezpečení sovětských vojsk;

— osoby, které jsou příslušníky sovětských vojsk, cestující do Československé socialistické republiky a z Československé socialistické republiky jednotlivě nebo společně se členy rodin a s předměty osobní potřeby, a to na základě dokladů, opravňujících k přechodu státní hranice Československé socialistické republiky, které předloží celním orgánům.

Majetek, přivezený sovětskou stranou do Československé socialistické republiky, výzbroj a výstroj a bojová technika mohou být vyvezeny do Svazu sovětských socialistických republik bez vybírání cla a poplatků.

Článek 6

1. Zabezpečení příslušníků sovětských vojsk, dočasně umístěných na území Československé socialistické republiky, a členů rodin osob, které jsou příslušníky sovětských vojsk, pokud jde o obchod a služby, budou provádět sovětské obchodní podniky.

2. Československá strana bude dodávat těmto sovětským obchodním podnikům zboží v množství, dohodnutém mezi příslušnými obchodními organizacemi Svazu sovětských socialistických republik a Československé socialistické republiky za státní maloobchodní ceny, platné v Československé socialistické republice a bude poskytovat obchodní rabat, obvyklý u příslušných obchodních podniků Československé socialistické republiky.

Zúčtování za dodávky se provádí v měně Československé socialistické republiky.

3. Československá strana bude podle kontraktů, uzavřených mezi příslušnými československými a sovětskými organizacemi zahraničního obchodu a za ceny, které platí v obchodních vztazích mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik, dodávat v dohodnutých množstvích potravinářské a průmyslové zboží, včetně paliva (uhlí, koks, palivové dříví) pro zásobování sovětských vojsk v rámci jejich plánu potřeb.

Článek 7

Vláda Československé socialistické republiky bude poskytovat vládě Svazu sovětských socialistických republik potřebné částky v československých korunách na výdaje, spojené s dočasným pobytem sovětských vojsk na československém území. Rozsah těchto částek se určí po dohodě mezi příslušnými orgány smluvních stran.

Článek 8

Způsob zúčtování za služby, předvídané v článku 3 a způsob zúčtování částek v československých korunách, poskytovaných ve shodě s článkem 7 této smlouvy, bude stanoven v dodatkové dohodě mezi smluvními stranami ve lhůtě jednoho a půl měsíce po vstupu této smlouvy v platnost. Při přepočtu těchto částek, vyjádřených v československých korunách, na převoditelné ruble, se bude vycházet ze vzájemného poměru mezi vnitřními cenami a sazbami, platnými v Československé socialistické republice, a zahraničně obchodními cenami.

Článek 9

Otázky jurisdikce, spojené s dočasným pobytem sovětských vojsk na území Československé socialistické republiky se upravují takto:

1. Při trestných činech a přestupcích, které na území Československé socialistické republiky spáchají osoby, příslušející k sovětským vojskům nebo členové jejich rodin, se uplatňuje československé právo a působí československé soudy, prokuratura a jiné orgány, příslušné pro otázky stíhání trestných činů.

Trestné činy, které spáchají sovětští vojáci, vyšetřuje vojenská prokuratura a jsou projednávány orgány vojenské justice Československé socialistické republiky.

2. Ustanovení bodu prvního tohoto článku se nevztahují:

a) na případy, kdy osoby, příslušející k sovětským vojskům nebo členové jejich rodin, spáchají trestné činy nebo přestupky pouze proti Sovětskému svazu, jakož i proti osobám, příslušejícím k sovětským vojskům nebo členům jejich rodin;

b) na případy, kdy osoby, příslušející k sovětským vojskům, spáchají trestné činy nebo přestupky při plnění služebních povinností v prostorech stálých posádek vojenských útvarů.

V případech, uvedených v bodech „a" a „b", jsou příslušné sovětské soudy, prokuratura a jiné orgány, které jednají podle sovětského práva.

3. V případě spáchání trestných činů proti sovětským vojskům, dočasně se nacházejícím na území Československé socialistické republiky, jakož i proti osobám, příslušejícím k těmto vojskům, mají viníci stejnou odpovědnost jako za trestné činy proti ozbrojeným silám Československé socialistické republiky a proti osobám k nim příslušejícím.

4. Příslušné československé a sovětské orgány mohou vzájemně žádat o postoupení nebo převzetí jurisdikce v jednotlivých případech, uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku. Takové žádosti budou posuzovány blahovolně.

5. Příslušné československé a sovětské orgány si budou vzájemně poskytovat právní a veškerou jinou pomoc při stíhání trestných činů, uvedených v bodech 1, 2 a 3 tohoto článku.

Článek 10

1. Vláda Svazu sovětských socialistických republik souhlasí s tím, že nahradí vládě Československé socialistické republiky hmotné škody, které mohou být československému státu způsobeny činy nebo opomenutím sovětských jednotek nebo osob k nim příslušejících, jakož i škody, které mohou být způsobeny sovětskými jednotkami nebo osobami k nim příslušejícími, při plnění služebních povinností československým občanům, institucím nebo občanům třetích států, nacházejícím se na území Československé socialistické republiky, — v obou případech ve výši, stanovené (na základě uplatněných nároků a při respektování československého práva) zmocněnci pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v Československé socialistické republice, kteří jsou jmenováni podle článku 13 této Smlouvy.

Spory, které mohou vzniknout ze závazků sovětských jednotek, se projednávají podle stejných zásad.

2. Vláda Svazu sovětských socialistických republik souhlasí rovněž s tím, že nahradí vládě Československé socialistické republiky škody, které mohou být způsobeny československým institucím a občanům, jakož i občanům třetích států, nacházejícím se na území Československé socialistické republiky, činy nebo opomenutím osob, příslušejících k sovětským vojskům, jichž se dopustí nikoliv při plnění služebních povinností, jakož i činy nebo opomenutím členů rodin osob, příslušejících k sovětským vojskům — v obou případech ve výši stanovené příslušným československým soudem na základě nároků, uplatněných proti osobám, které způsobily škodu.

Článek 11

1. Vláda Československé socialistické republiky souhlasí s tím, že nahradí vládě Svazu sovětských socialistických republik škody, které mohou být způsobeny na majetku sovětských vojenských jednotek, dočasně se nacházejících na území Československé socialistické republiky, a osobám, příslušejícím k sovětským vojskům, činy nebo opomenutím československých státních institucí — ve výši, stanovené zmocněnci pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v Československé socialistické republice na základě uplatněných nároků a při respektování československého práva.

Spory, které mohou vzniknout ze závazků československých státních institucí vůči sovětským vojenským jednotkám, se projednávají podle stejných zásad.

2. Vláda Československé socialistické republiky souhlasí rovněž s tím, že nahradí vládě Svazu sovětských socialistických republik škody, které mohou vzniknout sovětským vojenským jednotkám, dočasně se nacházejícím na území Československé socialistické republiky, osobám, příslušejícím k sovětským vojskům, jakož i členům rodin těchto osob činy nebo opomenutím československých občanů — ve výši, stanovené československým soudem, na základě nároků, uplatněných proti osobám, které způsobily škodu.

Článek 12

Škody, předvídané v článku 10 a 11, nahradí strany do tří měsíců ode dne, kdy zmocněnci pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v Československé socialistické republice rozhodnou nebo kdy rozhodnutí soudu se stane právoplatným.

Výplatu částek, které mají dostat poškozené osoby, jednotky a instituce, provedou příslušné orgány stran, a to v případech, uvedených v článku 10 — československé orgány a v článku 11 — sovětské orgány.

Článek 13

Vláda Československé socialistické republiky a vláda Svazu sovětských socialistických republik jmenují své zmocněnce pro záležitosti dočasného pobytu sovětských vojsk v Československé socialistické republice za účelem náležitého řešení běžných otázek, spojených s dočasným pobytem sovětských vojsk v Československé socialistické republice.

Článek 14

Při výkladu této smlouvy je

1. „osobou, příslušející k sovětským vojskům“:
   a) příslušník Sovětské armády;
   b) civilní osoba, která je sovětským občanem a pracuje v útvarech sovětských vojsk, dočasně se nacházejících na území Československé socialistické republiky.

2. „členy rodin osob, příslušejících k sovětským vojskům“:
   a) manželky;
   b) děti, pokud neuzavřely sňatek;
   c) blízcí příbuzní, pokud jsou odkázáni na výživu těchto osob.

3. „místem stálých posádek“ je území, vyhrazené k dispozici sovětským vojskům vládou Česko-

slovenské socialistické republiky nebo místními orgány státní moci, včetně míst, kde jsou rozmístěna sovětská vojska.

Článek 15

Tato smlouva vstoupí v platnost po ratifikaci oběma stranami a zůstane v platnosti, pokud se sovětská vojska dočasně budou nacházet na území Československé socialistické republiky.

Smlouva může být změněna po dohodě smluvních stran.

Dáno v Praze 16. října 1968 ve dvou původních vyhotoveních, každé v českém a ruském jazyce, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Předseda vlády
Československé socialistické republiky:
O. **Černík** v. r.

Předseda Rady ministrů
Svazu sovětských socialistických republik:
A. **Kosygin** v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo financí

vydalo pod čj. 152/45 062/68 ze dne 11. listopadu 1968 **zvláštní úpravu daně z obratu u odpadu neželezných kovů.**

Dále vydalo pod čj. 152/50 798/68 ze dne 10. prosince 1968 **zvláštní úpravu daně z obratu pro ministerstvo národní obrany a bezpečnostní úsek ministerstva vnitra, Sbor nápravné výchovy ministerstva spravedlnosti a ministerstvo dopravy — železniční vojsko.**

Obě úpravy vstoupily v platnost dnem 1. ledna 1969, jsou uveřejněny ve Finančním zpravodaji č. 5/68. Do výnosů lze nahlédnout též u odborů státních financí okresních národních výborů a v ministerstvu financí.

Presidium Československé akademie věd

vydalo v dohodě s ústředním výborem Odborového svazu pracovníků školství a vědy směrnici ze dne 3. ledna 1969 č. 1, kterou se mění **směrnice** ze dne 1. října 1967 č. 10, **o platových poměrech odborných a administrativních pracovníků Academia, nakladatelství ČSAV.**

Směrnice nabyla účinnosti dnem 1. ledna 1969 a lze do ní nahlédnout v Ústřední hospodářské správě pracovišť ČSAV a v Academia, nakladatelství ČSAV.

Vydavatel: Federální statistický úřad — **Redakce:** Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů n. p., Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné činí 48 Kčs a vybírá se v I. čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí nejpozději 10 dní před stanoveným datem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky — Účet SBČS Praha 1, 11 0328 1 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313 348 Be 55
Tiskne: Státní tiskárna, n. p., závod 1 v Praze 1-Malá Strana, Karmelitská 6
Dohlédací pošta Praha 07